

տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին կնքվել է թիվ 3 պայմանագիրը՝ 218,088.9 հազ. դրամ արժեքով (այդ թվում ԱԱՀ):

**Դրամաշնորհի պայմանագրերը
կնքել են ՀՀ կառավարության
24.12.2003թ. թիվ 1937-Ն
որոշմամբ հաստատված կարգի
37-րդ կետի պահանջի
խախտմամբ:**

Պայմանագրերին կից միջոցառումների իրականացման հավելվածների ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ պայմանագրերը կնքելիս խախտվել է ՀՀ կառավարության 2003թ-ի դեկտեմբերի 24-ի թիվ 1937-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 37-րդ կետի պահանջը, չեն սամանվել դրամաշնորհի միջոցների հաշվին իրականացվող ծրագրի շրջանակներում

կատարման ենթակա գործառույթներից ակնկալվող արդյունքների գնահատման չափանիշներ:

“Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն” ՊՈԱԿ-ի հետ 2017 և 2018 թվականների համար կնքված անհատույց դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին «Հայաստանի Հանրապետության պետական նշանակության ավտոճանապարհների և ինժեներական կառույցների պահպանման և հեռանկարային զարգացման քաղաքականության մշակում» ծրագրի թիվ 2 և թիվ 3 պայմանագրերի հավելվածներով նախատեսված միջոցառումների կատարման վերաբերյալ ներկայացրած հաշվետվությունների ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ որոշ միջոցառումներ սահմանված ծավալով չեն կատարվել, սակայն նախարարության կողմից դրանց դիմաց գումարը վճարվել է ամբողջությամբ: Մասնավորապես.

1. ՀՀ ավտոմոբիլային ճանապարհային ցանցի զարգացման ու դրանց նպատակային օգտագործման, պահպանման և հեռանկարային զարգացման ծրագրերի իրականացման նպատակով պետական քաղաքականության մշակման աշխատանքներին օժանդակության համար 2017թվականին նախատեսվել և հատկացվել է 120,535.9 հազ. դրամ (առանց ԱԱՀ), 2018թվականին՝ 105,217.6 հազ. դրամ (այդ թվում ԱԱՀ), այդ թվում՝

✓Ավտոմոբիլային ճանապարհների առանձին հատվածների ծածկի վիճակի տեխնիկական տվյալների հավաքագրման /շուրջ 1600կմ/, այդ թվում՝ միջպետական ճանապարհների համար դեֆլեկտոմետրով աշխատանքների կատարման նպատակով 2017 թվականին նախատեսվել և հատկացվել է 20,597.7 հազ. դրամ, 2018 թվականին՝ 23,708.7 հազ. դրամ:

Պայմանագրերով վերը նշված միջոցառման կատարման համար նախատեսվել է իրականացնել ծածկի թերությունների չափագրում:

Ըստ «Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն» ՊՈԱԿ-ի կողմից ներկայացրած հաշվետվության, 2017թվականին իրականացվել է 1645.7 կմ (միջպետական նշանակության 1431կմ, հանրապետական նշանակության 214.7կմ) երկարությամբ

Չնայած ճանապարհի առանձին

հատվածների ծածկի վիճակի

տեխնիկական տվյալների հավաքագրումը

կատարվել է ոչ ամբողջական ծավալով՝

միջպետական ճանապարհների համար

դեֆլեկտոմետրով տվյալներ չեն

հավաքագրվել, սակայն դրանց դիմաց

նախատեսված գումարը 44,306.4 հազ.

դրամ վճարվել է ամբողջությամբ:

ճանապարհահատվածների ասֆալտբետոնե ծածկի ուսումնասիրություն: Ասֆալտբետոնե ծածկի ուսումնասիրությունը իրականացվել է միջազգային անհարթության գործակցի IRI (մմ/մ) որոշման և ակնադիտական հետազոտման միջոցով:

Չնայած այն հանգամանքին, որ պայմանագրերով պատվիրվել էր միջպետական ճանապարհների ծածկի վիճակի տեխնիկական տվյալների հավաքագրում նաև դեֆլեկտոմետրով, 2017

թվականին հետազոտված 1,431 կմ միջպետական նշանակության ավտոճանապարհահատվածներում դեֆլեկտոմետր չի կիրառվել, նախատեսված ծառայությունը ամբողջական ծավալով չի մատուցվել:

2018թվականին ներկայացրած հաշվետվության համաձայն ուսումնասիրվել է միջպետական և հանրապետական նշանակության 1,700.3կմ (միջպետական նշանակության 1,376.1կմ, հանրապետական նշանակության 324.2կմ) ընդհանուր երկարությամբ ավտոմոբիլային ճանապարհահատվածներ: Ասֆալտբետոնե ծածկի ուսումնասիրությունը իրականացվել է միջազգային անհարթության գործակցի IRI (մմ/մ) որոշման և ակնադիտական հետազոտման միջոցով:

Միջոցառման կատարման արդյունքում 2018 թվականին նույնպես ակնկալվել է ապահովել ավտոմոբիլային ճանապարհների վերականգման ծրագրի մշակման անհրաժեշտ մուտքային տվյալների ստացում: Ծածկի վիճակի տեխնիկական տվյալների հավաքագրման համար 2018 թվականի ներկայացրած հաշվետվությունում նշվել է, որ հետազոտված 1376.1կմ միջպետական

նշանակության ավտոճանապարհահատվածներում 68.6 կմ երկարությամբ ճանապարհների ասֆալտբետոնե ծածկի ամրությունը ուսումնասիրվել է դեֆլեկտոմետրով, սակայն այդ արդյունքները հաշվետվությունում չեն արտացոլվել և այդ տվյալները չեն օգտագործվել վերլուծություններում ու հաշվարկներում, կամ այս դեպքում նույնպես պատվիրված ծառայությունն ամբողջ ծավալով չի մատուցվել:

Ծածկի թերությունների չափագրությունների արդյունքում արձանագրված և ծրագրի 2.2.1 կետով նախատեսված ճանապարհների վիճակների գնահատման արդյունքում արձանագրված նույն ճանապարհատվածների նույն ցուցանիշների համադրումներից արձանագրվել են էական անհամապատասխանություններ, փոսայնության տոկոսաչափերի և ճանապարհածածկույթի մակերեսների միջև: Առանձին դեպքերում ցուցանիշները միմյանցից տարբերվում են 5 անգամ: էական անհամապատասխանություններ կան նաև նույն ճանապարհահատվածի տարբեր տարիներին չափագրած մակերեսների միջև:

Հետազոտված ծածկի թերությունների չափագրման արդյունքում 2017-2018թթ կազմվել են ճանապարհահատվածների թերությունների աղյուսակներ, առանց ծածկի ամրության գործակցի, ինչը հանդիսանում է ավտոմոբիլային ճանապարհի որակի ստուգման տվյալ: Նշված աղյուսակներում և Ծրագրի 2.1.2 կետով նախատեսված միջոցառումների շրջանակում կազմված ճանապարհների վիճակի գնահատման ակտերում արտացոլվաց ցուցանիշների համադրմամբ արձանագրվել են էական

անհամապատասխանություններ (տես հավելված 1): Մասնավորապես.

Մ-1 Երևան-Գյումրի-Վրաստանի սահման ճանապարհից, որպես հետազոտված հատված ներկայացվել է կմ12+800-կմ29-800 հատվածը՝ 17կմ երկարությամբ, այնինչ նշված ճանապարհը Տրանսպորտի և կապի նախարարության տնօրինմանն է հանձնվել կմ 14+400 հատվածից: Մինչև կմ 14+400 հատվածը գտնվում է Երևան քաղաքի տնօրինման ներքո: Բացի այդ նշված ճանապարհահատվածում փոսայնությունը աղյուսակում ցույց է տրվել 0 %, այնինչ, ըստ վիճակի գնահատման ակտերի՝ այն կազմել է 0.18%:

. Հ18 /Մ5/-Վանադ-Մ9 ճանապարհի փոսայնությունը 2017 թվականին աղյուսակում հաշվարկվել է 1.82%, իսկ գնահատման ակտերում այն կազմել է 1.11%:

. Հ76 /Մ5/-Մեծամորի թանգարան ճանապարհի փոսայնությունը 2017թ աղյուսակում հաշվարկվել է 100%, իսկ գնահատման ակտում այն կազմել է 20.5%:

Էական անհամապատասխանություններ կան նույն ճանապարհահատվածների մակերեսների միջև: Մասնավորապես.

.Հ-10 /Մ-2/-/Մ-8/-Ոսկետափ-Վեդի-Լանջառ- /Մ-2/ 24.4կմ երկարությամբ ճանապարհի մակերեսը 2018թ հաշվետվությունում հաշվարկվել է 388,040քմ, իսկ գնահատման ակտերում այն կազմել է 305,200քմ:

.Հ-85 /Հ-1/-Հրազդան-/Հ-55/ 7.6կմ երկարությամբ ճանապարհահատվածի մակերեսը 2018թ հաշվետվությունում հաշվարկվել է 45,600քմ, իսկ գնահատման ակտերում այն կազմել է 108,700քմ:

Անհամապատասխանություններ կան 2017թ և 2018թ հաշվետվություններում հաշվարկված նույն ճանապարհահատվածի մակերեսների միջև: Մասնավորապես.

.Մ-3 Մարգարա-Վանաձոր-Վրաստանի սահման 180.1 կմ երկարությամբ ճանապարհի մակերեսը 2017թ հաշվետվությունում հաշվարկվել է 1,853,229քմ, իսկ 2018-ին 1,873,040քմ:

.Մ-5 Երևան-Արմավիր-Թուրքիայի սահման 52.7կմ երկարությամբ ճանապարհի մակերեսը 2017թ հաշվետվությունում հաշվարկվել է 832,050քմ, իսկ 2018-ին 855,360քմ և այլն:

Կազմակերպության կողմից 2017-2018 թվականների հաշվետվություններով ներկայացվել է ծածկի վիճակի տեխնիկական տվյալների հավաքագրման, կատարված հետազոտությունների և վերլուծությունների արդյունքում կազմված հետազոտված ճանապարհահատվածների թերությունների աղյուսակ: Թե՛ 2017թ և թե՛ 2018թ հաշվետվություններում որպես ծածկի վիճակի տեխնիկական տվյալների հավաքագրման օրինակ ներկայացվել է Մ-15 Բալահովիտ –Մասիս /Երևանի շրջանցում/ տեղամաս կմ0+000-կմ8+500, կմ20+000-կմ29+400 միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհի ակնադիտական ու գործիքային հետազոտության արդյունքները աղյուսակի տեսքով, ինչպես նաև անհարթության գործակցի գրաֆիկները:

Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ թե՛ 2017 թ և թե՛ 2018 թ-ի համար ներկայացված վերը նշված աղյուսակները և գրաֆիկները իրենց նշակետերով, լանյական, երկայնական, ցանցաձև

ճաքերի երկարություններով, մակերեսներով, ծածկի կառուցվածքի փոփոխության մակերեսներով և անհարթության գործակցի ցուցանիշներով ամբողջովին նույնն են: Բացի այդ օրինակում բերված վերը նշված տվյալները չեն համապատասխանում ըստ տարիների կազմված թերությունների ամփոփ աղյուսակում այդ ճանապարհահատվածի համար ցույց տրված տվյալներին:

Տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում որպես վերականգման ենթակա գնահատված 423.6կմ երկարությամբ միջպետական և հանրապետական նշանակության ճանապարհահատվածներից 2017-2019 թվականների ծրագրերում ներառվել են ընդամենը 172.13 կմ հատվածներ, որից 49.6 կմ հատվածն է համապատասխանում տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում առաջարկված աշխատանքների տեսակներին:

✓ Աջակցություն պետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների (միջպետական և հանրապետական) վերակառուցման, վերականգման և հիմնանորոգման ծրագրերի մշակմանը, ավտոմոբիլային ճանապարհների թունելների, կամուրջների և պարսպող համակարգերի հաջորդ տարվա պահպանման և սպասարկման պլանի մշակման աշխատանքների կատարման համար 2017 թվականին հատկացվել է պայմանագրով նախատեսված 41,222.2 հազ. դրամ, իսկ 2018 թվականին՝ 46,386.6 հազ. դրամ:

Վերը նշված միջոցառման կատարման համար նախատեսվել է իրականացնել ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների վերլուծություն տնտեսագիտական վերլուծական

ծրագրերի կիրառմանը և մշակել ավտոճանապարհների վերականգնողական ծրագրեր:

Ըստ հաշվետվությունների՝ ՊՈԱԿ-ի կողմից 2017-2018 թվականների հավաքագրված տեխնիկական տվյալների հիման վրա կազմվել և ներկայացվել են 2019-2020 թվականների ճանապարհային ցանցի միջնաժամկետ և երկարաժամկետ վերականգման ծրագրերի վերաբերյալ առաջարկություններ:

2017թ-ի ճանապարհային ցանցի վերականգնման ծրագրի տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում կազմվել է 2019թ-ին վերականգնման ենթակա ճանապարհահատվածների ցանկը՝ ըստ աշատատանքների տեսակների, երկարությունների, աշխատանքների արժեքների և

վերադարձելիության աստիճանի: Ըստ ցանկի ուսումնասիրված 1431 կմ երկարությամբ թվով 14 միջպետական նշանակության և 214.7 կմ երկարությամբ թվով 10 հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհներից 2019թ-ին վերականգնման ենթակա են 423.6 կմ երկարությամբ ճանապարհներ, որից 368.5 կմ միջպետական ճանապարհահատվածներ (թվով 10 ճանապարհների թվով 39 ճանապարհահատվածներ) և 55.1 կմ հանրապետական նշանակության ճանապարհներ (թվով 5 ճանապարհների թվով 7 ճանապարհահատվածներ):

Տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում առաջարկված 423.6կմ երկարությամբ և փաստացի 2019թ-ին վերանորոգված 328.25 կմ երկարությամբ ճանապարհահատվածների համադրումից պարզվել է, որ վերանորոգվել է տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում առաջարկված 423.6կմ միջպետական և հանրապետական ճանապարհներից ընդամենը 99.66կմ միջպետական նշանակության ճանապարհահատվածներ: Ընդ որում, նշվածներից 22.03 կմ ճանապարհներում առաջարկվել է իրականացնել մակերևույթային մշակում, իսկ 7.32 կմ հատվածում՝ ծածկի երկշերտ վերանորոգում, սակայն այդ հատվածներում միջին նորոգման ծրագրերով իրականացվել են ծածկի վերին շերտի փոխման աշխատանքներ, 39.5կմ հատվածի համար առաջարկվել է ծածկի միաշերտ վերանորոգում, սակայն այդ աշխատանքները ներառվել են հիմնանորոգման ծրագրերում:

Բացի այդ, 2017թ.-ի տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում 2019թ-ին նախատեսված վերանորոգման ենթակա ճանապարհահատվածներից որոշ ճանապարհահատվածներ վերանորոգվել են նաև 2017 և 2018 թվականների ընթացքում: Մասնավորապես.

2017թ-ի վերանորոգման ծրագրերում ներառվել է 37.2 կմ ճանապարհահատված, սակայն նշվածից 11.3կմ հատվածում նախատեսվել է մակերեսային մշակում և 1.1 կմ հատվածում նախատեսվել է ծածկի վերին շերտի փոխում, այնինչ այդ 12.4կմ ճանապարհահատվածներում իրականացվել են հիմնանորոգման աշխատանքներ: 4 կմ երկարությամբ ճանապարհահատվածներում առաջարկվել է իրականացնել ծածկի վերին շերտի և 8.1 կմ հատվածում ծածկի երկշերտ վերանորոգման աշխատանքներ, սակայն այդ հատվածներում միջին նորոգման ծրագրի շրջանակներում իրականացվել են ծածկի վերակառուցման աշխատանքներ:

2018թ.-ին վերանորոգման ծրագրերում ներառվել են 35.27 կմ ճանապարհահատվածներ, սակայն նշվածից 6.8 կմ հատվածում առաջարկվել է իրականացնել մակերեսային մշակում, իսկ 8.5 կմ հատվածում ծածկի վերին շերտի նորոգում, այնինչ այդ 15.3 կմ հատվածում իրականացվել են հիմնանորոգման աշխատանքներ: 13.87 կմ հատվածում առաջարկվել է իրականացնել մակերեսային մշակման աշխատանքներ, սակայն իրականացվել է ծածկի վերին շերտի նորոգման աշխատանքներ:

Այսպիսով տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում առաջարկված 423.6կմ ճանապարհահատվածներից 2017-2019թթ ծրագրերում ներառվել է ընդամենը 172.13 կմ հատված (99.67կմ+37.2կմ+35.27կմ), որից ընդամենը 49.6 կմ հատվածում (առաջարկվածի ընդամենը 11.7 %-ում) կատարված աշատանքներն են համապատասխանում տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում առաջարկված աշխատանքներին (տես հավելված 2):

2019 թվականի հիմնանորոգման և միջին նորոգման ծրագրերով նորոգվել են 114 կմ այնպիսի ճանապարհահատվածներ, որոնք ՊՈԱԿ-ի կողմից ուսումնասիրվել են, սակայն տնտեսագիտական վերլուծության արդյունքում չեն ներառվել վերանորոգման ենթակա ճանապարհահատվածների ցանկում:

Չնայած այն հանգամանքին, որ կազմակերպության կողմից 2017թվականին ուսումնասիրվել է Մ-4 միջպետական ավտոճանապարհից կմ10+300-կմ128+00 և կմ134+00-կմ 148+200 հատվածները, վերլուծության արդյունքում կազմված վերանորոգման ենթակա ճանապարհահատվածների աղյուսակում ընդգրկվել է այդ ճանապարհի 120+00-134+50 ճանապարհահատվածը (ծածկի միաշերտ վերանորոգում), որը ընդհանրապես ուսումնասիրության չի ենթարկվել: